

Hitler ile Mussolini bundan evvelki mülakatlarında

Ruzvelt meşhur nutuklarından birini söylerken

Hitler ile Mussolini konuşular

Mülakatın yeri bildirilmedi

İtalyan gazeteleri: "Almanya bize yardım etmelidir," diyorlar

Alman ajansı resmî bir tebliğ neşretti

Berlin 20 (A.A.) — D. N. E. bildiriyor:

Mihver hariciye nazırları da hazır oldukları halde yaptıkları bir buluşma münasebetile, Führer ve Duçe, vaziyet üzerinde mufassal bir görüşmede bulunmuşlardır. Bu görüşme, iki hükümet reisini birbirine bağlayan samimi dostluk ve Alman ve İtalyan milletleri arasında mevcut sıkı arkadaşlık zihniyeti içinde cereyan etmiştir. İki muhabat arasındaki fikir mutabakatı, bütün meseleler üzerinde tam ve mutlak olmuştur. (Devamı 7 nci sayfada)

Habeşistandaki isyan

Bir İngiliz askerî heyeti isyanı 5 ay müddetle hazırladı

Hartum 20 (A.A.) — Bir İngiliz binbaşısı bir pilot ve bir rasid refakatinde Habeşistan içlerinde tehlikeli bir tayyare uçuşu yapmıştır. Bunlar bir müddettenberi kendilerinden haber alınmayan bir İngiliz heyetle teması tesis etmek istiyordu. Binbaşı heyetin reisi olan albaya bir telsiz göndererek bir iniş sahası hazırlanmasını ve bu yerin tayyareciler tarafından görülebilmesi için o münakanın en yüksek bir tepesinden işaretler verilmesini istemiştir.

Yollarını şaşırın tayyareciler tehlikeli bir iniş yapmaya muvafak olmuşlardır. Vatanperver Habeşliler derhal bunların etrafını sarmışlardır. Bunların arasında İngiliz askerî heyetine mensub sübaylar da bulunuyordu. Binbaşı Mavi Nil membai civarında ka. (Devamı 3 üncü sayfada)

Ruzveltin söylediği yeni nutuk

"Geri dönmeyiz, ileri gideceğiz,"

"Demokratik insanlık tarihinin ta kendisidir, o ölmeyecektir,"

"Çok ileri gitmemiz lâzım geliyor,"

Vaşington 20 (A.A.) — Ruzvelt, birbiri ardından üçüncü defa olarak Birleşik Amerika devlet reisiği vazifesini deruhde etmesi merasiminde, büyük bir nutuk söylemiştir. Ruzvelt bu nutukunda bilhassa demiştir ki: Bir reisi cumhur vazifeye başlar her defasında kendini Birleşik Amerikaya hasretmek yeminini yapar. Bugün devlet reisinin vazifesi haricden gelecek bir darbeye karşı milleti ve onun müessesatını korumaktır. (Devamı 7 nci sayfada)

Fransa üzerinde Alman tazyiki

Laval gene kabineye giriyor

Alman - Fransız görüşmeleri tekrar başlayacak

Şayanı dikkat bir iddia: «Petain - Laval barışması Almanyanın Akdenize aid plânlarile alakadardır»

Laval

Londra 20 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

Petain - Laval mülakatı ve barışması hakkında İngiliz basını henüz pek az mütalea yürütmekte ve umumiyetle tebarüz ettirilerek negrolunan bu haberdan Laval'ın yakında hükümete döneceği ve Fransız - Alman görüşmelerinin yeniden başlayacağı tahminleri çıkarılmaktadır.

Daily Herald gazetesi, birinci sayfada manşet olarak «Laval affedildi, yeniden hükümete girebilir» demektedir ve nazilerin Pariste Laval'ın riyasetinde bir kukla Fransız hükümeti kurmak niyetinde olduklarına dair Londra gelen haberleri vermektedir.

Daily Express diyor ki: «Bir çok müstacel meselelerin halli hususunda yapılmakta olan Fransız - Alman görüşmeleri, Laval'ın hükümetten atılması üzerine sürünce mede kalmışa benzeyordu. Fakat şimdi bu görüşmelere, muhakkak, yeniden başlanacaktır.»

Daily Sketch'in Berne'den aldığı haberlere göre, Petain kabinesi hemen pek yakında tadil edilerek Laval yeniden hükümete dahil olacaktır. Laval'ın maresalle görüşmesinden bir gün evvel Cuma günü amiral Darlan ile görüştüğü bildirilmektedir.

Londra 20 (A.A.) — Laval'ın istifasını mucib olmuş olan bütün anlaşmazlıklar ortadan kalktığına dair Vichyde yapılan resmî beyanatı bahis mevzuu ederek Royterin siyasi muharriri şunu yazıyor: (Devamı 7 nci sayfada)

Dün Anadolunun 5 muhtelif yerinde zelzele oldu

Zelzele Hayfa ve Kudüste de duyuldu, sarsıntıyı Mısır rasi haneleri dahi kaydettiler

Ankara 20 (A.A.) — Bu sabah saat 6.15 ile 6.40 arasında Antakya, Kirşehir, Ulukışla, Silifke ve Antalyada bazı yerler şiddetlice ve bazı yerlerde de hafif olmak üzere yer sarsıntıları olmuştur.

Bazı duvarların çatlamış bulunduğuna Silifke müstesna olmak üzere diğer şehirlerde hiç bir zarar olmamıştır.

Hayfada zelzele Kudüs 20 (A.A.) — Bu sabah

saat 6 da Hayfada nisbeten şiddetli bir yer sarsıntısı olmuştur. Kudüs civarında bazı noktalarda da sarsıntılar hissedilmiştir.

Kahire 20 (A.A.) — Bu sabah saat 5.28 de Helvan rasadhanesinde bir zelzele kaydedilmiştir.

Zelzelenin merkezi Helvanın 4600 kilometre kadar şimali kısmında ve muhtemel olarak merkezi Anadoludadır.

Kesme şeker perakende 40, toz da 37 kuruştan fazlaya satılmıyacak

Fiat Mürakabe Komisyonu dün Beyoğlunun üç maruf mağazasını ihtikâr suçundan adliyeye vermeyi kararlaştırdı

Fiat mürakabe komisyonu dün mutad toplantısını vali muavini Ahmed Kınığın riyasetinde yaptı. Komisyon dünkü içtimanda, şeker fiyatlarını tesbit etmiştir. Verilen karara göre perakende kesme şeker 40, toz şeker de 37 kuruştan

fazlaya satılmıyacaktır. Ayrıca kömür fiyatlarının nakliye ücretlerinin yükselmesinden dolayı kilo başına bir kuruş artırılması münasib görülmüştür.

Komisyon aynı zamanda, birçok (Devamı 7 nci sayfada)

Ev kiralari için bir komisyon kuruldu

Ankara 20 (Hususî) — Millî koruma kanunu tadilatına göre, gayri menkul icar bedelleri hakkında neşredilecek koordinasyon kararını hazırlamak üzere, Adliye Vekâleti hukuk işleri müdürü İsmail Hakkı'nın reisiğinde bir komisyon teşkil edilmiştir.

Komisyonun Maliye ve Ticaret Vekâletleri hukuk müşavirleriyle İstanbul ve Ankara Belediyelerinden birer temsilisi dahil bulunacaktır.

Willkie Londraya Ruzveltten bir mektub getiriyor

Vaşington 20 (A.A.) — Willkie, Ruzvelt ve Hull ile Avrupa meseleleri hakkında görüştüğünü ve reisi cumhurun Çözümlerine verilme üzere kendisi. (Devamı 3 üncü sayfada)

Bu sabah gelen haberler 3 üncü sayfada

Bulgarlar, müşterek yük nakliye tarifesine % 5 zam yaptılar

Memleketimizle Bulgaristan ve Yunanistan gibi komşu memleketler arasında 938 senesindenberi meriyette bulunan «şimendiferle yük nakliyatı» anlaşması mucibince her üç memleketin demiryollarında bu memleketlere aid bütün ihraç maddeleri ile muayyen bazı mahsulâtın gerek doğrudan doğruya, gerekse transit olarak sevklerinde bir takım müşterek kolaylıkların gösterilmesi kabul edilmiştir.

Bu karara uyularak yapılan ve üç senedenberi tatbik edilmekte olan navlun tarifelerinde Bulgaristanın müracaatı üzerine bu sene bazı tadilatın yapılmasına lüzum görülmüş ve bu vaziyet Türkiye ile Yunanistan tarafından da kabul olunmuştur.

Şubattan itibaren tatbikına başlanacak olan yeni navlun tarifesi mucibince Bulgar demiryollarına aid kısımlarda 15 tonluk vagonlarla naklolunacak eşya ücretlerine % 5 nisbetinde zam yapılacaktır.

Bulgar şimendiferlerinde yapılan bu zamlara rağmen Türk ve Yunan demiryolu idareleri kendi servisleri. (Devamı 3 üncü sayfada)

Sarı yüzlü bir avukat araniyor

Adliye koridorlarında tertib olunan uydurma cürmü meşhud Bir müddeiumumî muavini plânları suya düşürdü ve hâdiseyi aydınlattı

Müddeiumumilikçe, eşine nadir raslanan bir suç isna hâdisesi etrafında tahkikat yapılmaktadır. İçinde henüz hüviyeti tesbit edilmeyen bir avukatın da methaldar bulunduğu avukatın da methaldar bulunduğu avinlerinden Kemal Özçoban meydana çıkarılmıştır. Tahkikatı şudur: İki gün evvel, müddeiumumî muavini Kemal Özçoban cürmü meşhud

masasında meşgul bulunduğu sırada, kendisine bir meşhud suç hâdisesi intikal etmiştir. Hâdisede davacı bulunan Meliha, Nazlı isminde bir kadının kendisini adliye koridorlarında madde mahsus taahhüt ve en çirkin sözlerle tahkir ettiğini iddia etmiştir. Müddeiumumî muavini vak'a etrafında zabıtaca tanzim edilen za. (Devamı 7 nci sayfada)

General diyor ki Tehlike karşısında Balkanlar

YAZAN
Emekli general
H.Emir Erkiilet
«Son Posta»nın askeri muharriri

İtiraf etmelidir ki Balkanlar yakın tarihin görmediği ve tanımadığı derecede büyük bir harb felâketinin tehdidi altında bulunmaktadırlar. Yazık ki sulhten, terakki ve tealden başka bir şey istemiyen Balkanların yeniden yabancı çizmeler tarafından çiğnenmesi, yanıp harap olması ve 23 yıldanberi ancak istikrar bulan bir nizamın yeniden altüst olması ihtimali karşısında bulunuyoruz. (Devamı 8 inci sayfada)

Son Postanın yeni tefrikaları

YALAN

Aşk romanı

Nakleden: Mebrure Sami

«Son Posta»nın 11 sene zarfında neşrettiği tefrikaların en çok beğenilenlerinden biri

«Leylaklar Altında,,

Romanın nâkili

★★★

Şehir Tiyatrosunun tarihinde temsil adedi itibarile rekor tesis eden

«O Kadın,,

Piyesinin nâkili

Mebrure Sami

Ayrıca çok güzel bir zabıta romanı
İskoçyada Bir Dram

Yakında başlıyoruz

BUGÜN

Kahveye dair

MÜSAHABE

Yazan: Ercüment Ekrem

★★★

Sicilya muharebesi

Yazan: «Son Posta»nın deniz mütehasısı

(Bugün iç sayfalarımızda okuyunuz)

Zaman zaman, memleketi göz gezdiriyorum; görüyorum ki Türkiye, Avrupa ile Asya arasındaki coğrafi vaziyeti ve onunla hemahenk olan iklimi ile, bilhassa şu sırada, dünyanın en iyi yaşamaya namzed olan memleketlerinden biridir. Yiyecek için harice muhtaç değildir. Kendisine lazım olan birçok iptidai madde memleketinde mebzul vardır. İptidai maddelerin bir kısmı vardır ki Türkiye bunlardan pek çoğunu harice ihraç edebilir ve haric dedikimiz alem de buna şiddetle muhtaçtır. Şu halde, Türkiye'nin, Avrupada en sabit fiatlı, her ihtiyacı en kolay tatmin edebilir bir memleket olması icab eder. Türkiye'nin altını yok, fakat pamuk, yapağı, tiftik, zeytinyağı, susam, pamuk çekirdeği, ketentohumu, füsulye, nohud, bakla gibi, krom, bakır vesaire gibi bugün için, altından daha kıymetli şeyleri var. Avrupanın yanbaşında bunlara sahib olan bir memleketin şu büyük dünya bazarında, iktisaden en sakın bir liman ve en sakın bir köşe olması iktiza eder. Birkaç denizle doğrudan doğruya müfesebeti olan bu memleketinde, hayat, her taraftan ucuz olmalıdır. İhtiyaçlar, her taraftan kolay tedarik edilmelidir.

Halbuki, vaziyet öyle değildir. Bizde her şey, komşularımıza ve bilhassa bu gibi tabiat imtiyazlarına malik bulunmayan memleketlere nisbetle daha pahalıdır. Acaba neden böyle oluyor? Bu suale cevap vermek için, gene etrafıma bakıyorum ve bu memleketin iktisadi hayatını tanıyabildiğim nispette gözden geçirdikten sonra aşağıdaki neticelere varıyorum:

Evvelâ, ne müstahsil şuurlu çalışıyor, ne de müstehlikli şuurla yaşıyor. Birinci derecede, bugünkü pahalılıkta âmil olan unsur, müstahsil ile müstehlik kriterlerinin müsterek şuuruzluklarıdır. Müstahsil, cümleninde mahsulü piyasaya parça parça, ihtiyaç kendisini çok sıkıştırıkça çıkarıyor. Denilebilir ki, müstahsil menfaatinin bu yolda gördüğü için böyle hareket ediyor. Hayır, hakikat böyle değildir. Müstahsil, cümleninde mahsulü piyasaya arz etmekte, evvelâ dahili piyasasının pahalılaşmasına sebep olur. Müstahsil denilen insan, müstahsil olduğundan fazla da müstehliklidir. Bugdayı yüzde on, yirmi, otuz, kırk, daha pahalıya satarken, eğer, bir takım ihtiyaç maddelerini de pazarda daha pahalıya tedarik mecbur olursa, hiç bir şey kazanmış sayılmaz. Hele, böyle zamanlarda, müstahsillerin memleketinde ihtiyaçtan fazla stok yapması, bir taraftan tahalde pahalılık vücutte getirir, diğer taraftan da memleketin harici mübayaa kudretini düşürür.

Müstahsil böyle de müstehlik başka türlü mü? O da aynı şeyi yapıyor: «Ne olur ne olmaz» düşünmesiyle, müstehlik olarak da herkes evinde ihtiyaç maddesi biriktirmekle meşguldür. Un, şeker, kahve, gaz, giyecek hüflâsa, kim neye muhtaç ise bunu toplayıp bir tarafta biriktirmekle meşguldür. Hatta, bazı esnafı iptidai maddesinde bile bu hal göze çarpıyor. Harbden evvel bil-farz yüz ton kostik soda sarfeden bir müesseseye şimdi 300 ton ve riniz, «ihtiyacım yok!» demiyor. Hatta, yüzde yüz pahalı fiat verip depo ediyor.

Bütün bunlar, hepimizin gözü önünde böylece cereyan edip dururken, işin hem gülünç, hem de acıklı olan bir tarafı var ki o da şudur: Gerek müstahsil, gerek müstehlik. Mutavassıt olan zümreyi «ihtikârlar» itham ediyorlar. Hayır, ihtikâr yapan, mutavassıt zümre ise, ona onu yaptırın bizzat müstahsil ve müstehlikler. Eğer «ihtikâr» bir cürüm ise ve mutavassıt bunu yapıyorsa - ki birçok ahvalde ben bu fikirde değilim - şuna emin olunuz ki onu bu cürümü işlemeğe sevkedilen, teşvik eden ve bu yolda daima ısrarda bulunan da bizleriz: Müstahsiller ve müstehlikler!

Yani, sadece şuuruzluk!

★

Bu işlere bir de devlet tarafından bakalım: Onun başındaki gaile büyüktür. Memleketin, böyle mühim bir zamanda, hem iktisadi, hem de siyasi, yani askerî müdafasını temin ile mukellef olan devlet, ihtiyatlı olmaya mecburdur. Biz ferden ihtiyatlı olmaya çalışmakla ne kadar hata edersek o da, devlet olarak, hepimiz namına ihtiyatlı olmamakla o kadar büyük bir hata işlemiş olur. Biz ihtiyatlılıkta hakız, o da ihtiyatsızlıkta kabahatlidir. Piyasasının şu bakımdan daralması, bu bakımdan müşkülata uğraması olduğunu gördüğü vakit devlet de piyasayı (Devamı 8 inci sayfa)

İnsan ferd halinde ekseriya haris, cemiyet halinde ise daima kanaat, kârdır, ferd halinde dünyanın servetine malik olsak az buluruz, cemiyet haline girince az bulduğumuz zaman kendimizi zengin sanırız. Fakat bu umumî kaidenin istisnaları da vardır.

Dünyaya hâkim olan büyük milletleri diğerlerinden ayıran başlıca hususiyet ferd halinden çıkıp cemiyet haline girmiş olmalarına rağmen ferdin hırsını, iştahını ve atılganlığını bütün şiddetle muhafaza edebilmiş olmalarıdır.

Fen âleminde

Amerikanın bakır sarfiyatı istihsal miktarını geçti

Yeni Dünya Harbi, harb sanayinde kullanılan birçok iptidai maddeler üzerindeki talebi birkaç misli artırdı. Bakır madeni, harb sanayinin en ön safta gelen iptidai maddelerinden biridir.

Bir taraftan kendi silâhlarını artıran, diğer taraftan da bütün kuvvetle İngiltereye yardım eden Amerika, en fazla bakıra ihtiyaç birkaç misli artmış, gerek dışarıya ihraç edilen, gerekse dahilde istihlak edilen bakır, istihsal edilen bakır miktarını aşmıştır.

Meselâ Amerika da 1939 yılının 2 nci Kânun ayından Temmuz ayına kadar olan zaman zarfında bakır sarfiyatı % 63 artmış halde bakır istihsalı ancak % 27 nisbetinde artmıştır. Amerikanın 1939 yılının ilk dokuz ayı zarfındaki bakır satışı 406 bin tonu bulmuştur ki, bu miktar 1938 yılının ilk dokuz ayı zarfındaki bakır satışına nisbetle iki mislidir. Bu rakam, Amerikanın bakır satışında bir rekor teşkil etmektedir. Amerika, geçen Dünya Harbi de dahil olduğu halde, 9 ay içinde bu kadar çok bakır hiçbir zaman satmamıştır.

Amerikanın başlıca bakır alıcıları Fransa ile Japonya idi. Meselâ Fransa 1939 yılında Amerika'dan 130.4 milyon funt (bir Amerikan funtu 454 gramdır) bakır satın aldığı halde 1938 yılında ancak 64.2 milyon funt bakır satın almıştı.

Amerikanın 1938 yılındaki bakır stoku 362 milyon funt olduğu halde 1939 yılında bu miktar 197 milyon funta kadar düşmüştü; yani aşağı yukarı % 46 nisbetinde bir azalış kaydetmişti. Bu keyfiyet her şeyden önce Amerikanın istihsalinden fazla bakır istihlak edildiği izah edilmektedir.

1939 yılının ilk yarısında Amerikanın bakır madenleri istihsal kudretlerinin ancak % 40-50 si ile çalışıyorlardı. Çünkü bundan fazla çalışmaları esasen ihtiyaç ta yoktur. Harbe takaddüm eden aylarda bu faaliyet, istihsal kudretlerinin % 50-60 na kadar yükselmiş; harb başladıktan sonra ise, istihsal kudretlerinin % 70-85 ine kadar çıkmışlardır.

Amerikada bakır istihsalâtı süratle artmaktadır. Meselâ Amerikanın en büyük hisseli şirketlerinden biri olan «Felps Doc», 1942 yılında bakır istihsalâtını üç misline çıkartmak için munzam olarak 41 milyon dolar sermaye yatırmış bulunuyor.

Diğer bir Amerikan firması «Anakonda Kopper Kompani», son zamanlara kadar muattal bir halde bulunan bakır madenlerini faaliyete geçirdiği gibi, son altı ay zarfında Silide kendilerine aid bulunan bakır (Devamı 4 üncü sayfa)

MÜSAHABE

Kahveye dair

Yazan: Ercümen Ekrem Talu

Avrupa harbinin bir serpiyesi de ha! Memleketimizde kahve buhranı baş gösterdi. Bir aralık tiryakiler telaşa bile düştüler. En meşhur kuru kahvecilerin dükkânlarında bile, tâ bir caiz ise, kahve suyunu çeker gibi oldu.

Bizim için kahve havayıcı zaruriyettir. Başka milletler kahve içmeseler de yokluğunu bizim kadar duymazlar. Bizim pişirme tarzımızdan mı nedir? Kahvenin çarçabuk tiryakisi oluruz. Yurdumuzun her köşesinde binlerce adam vardır ki sabah sabah bir filcan kahvesini içmedikçe iş tutamaz. Bu böyle olunca, piyasadan kahvenin ayağını çekeceği duyulur duyulmaz halkımızın neden telaş ettiği kendiliğinden anlaşılır.

Hani ya, kahve de güzel şeydir, doğrusu! Uzun ve yorucu bir işten sonra, önünüzde koyulan, köpüklü, dumani üstünde, eskilerin tâbirince müessesek bir kahvenin lezzeti, zevki hangi sevde vardır, acaba?

Tevekkeli dememişler: «Ehli keyfin keyfini bil hangi şeydir tazeler?»

«Taze elden taze pişmiş, taze kahve tazeler!»

Gerçekten tiryaki olan için, kahveyi pişiren elin tazeliği, ihtiyarlığı mevzu bahis bile değildir. Tiryaki onda başka şartlar arar. Bir defa, ölümlü Allahın emri, boynunu ucursalar, o içine bir dirhem şeker katmaz; mutlaka sade içer. Sonra filcan zinhar kulpu olmalıyacak. Kulpsuz, büyük ve yayvan bir filcan içerisinde içilen kahvenin cana can kattığı erbabının malûmudur.

Kahve tiryakilerinin ekserisi aynı zamanda tütünün de tiryakisi diler. Sağ ellerine yasemin ağzlığın ucunda takılı sarma sigarayı, sol ellerine de okkalı filcanı alıp bir nefes ondan, bir yudum da berikinden içerek keyif çatarlar. Bu usule riayet etmeyen olursa onu doğru yola ırcı için şu sözümlü ona arabca vezirvi hatırlatmak âdetleridir: «Etkahvetü bilâ duhân»

«Kennevme bilâ yorçân!»

Simdi öyle meraklıları pek kaldı mı, bilmem? Eskiden, kahvenin asab üzerinde ve bilhassa kalbin sinirleri üzerindeki fena tesirlerini tadil maksadıyla, içine kakule, kışniş katanlar, çiçek suyu damlatanlar vardı.

Sonra gene bazıları vardı ki kahve pişirmeyi âdeti bir âvin mertebesine çıkarmışlardı. Bunlar kahvenin zevkini ıvıca çıkartmak için evlerinde hususî, chil, erbab kahveci bulundururlar, zümüş vahud ki bakır ibrikleri tercih ederler, kahvenin

behemehal kıvılcımlı küldü pişirilmesini isterlerdi.

Bazı ekâbirin konaklarından yetişme «kahvecibaşı» ları büyük büyük paralar vererek tutanlar olurdu. Mülga âyan meclisinin bir kahvecibaşısını hatırlarım: Mitat Paşaya hizmet etmişti. İşte bu adamcağuzun pişirdiği kahvede ne gibi bir sır, bir «püf tarafı» vardı, aklım bir türlü eremedi. Fakat o kahvevi de ben başka hiç bir yerde içmedim.

Gene kibar konaklarında, misafire kahve iki kişinin vedaatle çıkarıldı. Bir omuzunda sitil denilen, işlemleri bir örtü, elinde de bir zincirin ucunda sarkan bir ibrik taşır, öteki de tepsi ile zarf - filcanları hâmil bulunurdu.

İkisi birden, misafire yaklaşırlar, kahveyi ibrikten filcana bosaltırlar, tepsiyi uzatırlardı. Misafir de ayrı ayrı duran filcanla zarfı alır, birbirinin içine koyar, hâlpürdeterek içerdiler.

Freng muaseret âdâbının menettirği bu hâlpürdetme, yani içerken sessizlik ayıbı savılmaz, belki de hattâ makbul görülürdü. «Mutayebatı Türkiye» sahibi Galib Paşanın beyti meshurdur:

«Dutup ke'sin kenârından, zerâfet birie hâlpürdet;

«Disünler: gayfe içmekte, bu emmi amma mâhir, ha!»

Misafir kahve ikramı bizim milli âdetlerimiz arasında öyle önemli bir yer tutmuştur ki ona yarı kutsî bir mahiyet bile atfetmişizdir. «Bir filcan kahvenin kırk yıl hatırı vardır!» deriz. Ve bu kırk yıllık hatırı neden meselâ ekmeğe, suya izafe etmemiş olduğumuzu kimse izah edemez.

Zamane, kahveye olan iptilâmına pek dokunmadı amma, ona gösterilen itibarı, birçok seveler gibi silip süpürdü. Eski tiryakiler hergün başka bir filcanla kahve içmekten ayrıca zevk duyar ve hayli masraf

ederék zengin koleksiyonlar vücutte getirirlerdi.

Her keyif ehlinin dolabında fağfur, Viyana, Sevr, Saksonya, İstanbul mamulâtından nefis filcanlar bulunur, ve bilhassa Ramazanlarda meydana çıkardı. Böyle şeyler satın almağa gücü yetmeyen orta halli tiryakiler ise Hicaz mamulâtından olmadığı halde Mekke filcanı tesmiye edilen yayvan, kulpsuz, soluk mavi ve gayri muntazam çiçeklerle bezenmiş filcanlar kullanırlardı.

Bugün ne o meraklılar kaldı, ne de o filcanlar. Hele zarf kullananlar galiba hiç yok. Zevkimiz, zamanla tebdili istikamet ve hattâ söylemesi ayıb ve acıdır amma - tebdili tabiiyet te etti.

Beyoğlunda Türkiye'nin ilk ve yegâne dekorasyon mağazasını açan ve çok ince bir milli zevk sahibî olan dostum Salâhattin Refik, bizdeki eski kahve merakına taallül eden en nefis eşyayı bir araya toplayıp hususî bir müze vücutte getirmemiş olsaydı birkaç yıl sonra, atalarımızın o güzel âdetlerinde, meraklılarından yurdumuzda hiçbir iz kalmıyacaktı.

Sırası geldi mi: Folklor diye çırpınır dururuz. Folklor mazinin âdetlerine, meraklarına lâkayid insanlarımızın başaracağı dava değildir. Cihana şöhrat salan «Türk kahvesi» nin zengin bir edebiyatı olduğunu da unutmamamız gerekir. Evet, onun bir litterature'ü, ve bir de tarihi vardır ki folklor bakımından asla ihmal edilmeyecek şeylerdir.

Müşahabemi, saltanat devrine aid komik bir hatıra ile bitireceğim... O tarihte, İstanbulda Fransa sefiri bulunan Mösyo Bompardın karısı madam Bompard Balkan harbinde yaralılarımızı çok hizmet etmiş, daha da başka hayır işlerinde bulunmuş olduğundan şefkat nişanile taltif edilmişti.

Kadıncağzı beşinci Mehmedin huzuruna kabul edilip bizzat teşekkür etmek arzusunda bulundu. Hünkâr da bu arzuyu iş'af ederek, kendisine bir gün tayin edildi.

O vakitki protokol mucibince, huzura çıkacak kadınların mutlaka kollan ve gardan kapak, uzun etekli, beyaz elbise giymeleri icab ediyordu. Bu, sefire cenablarına birkaç gün evvelinden, hünkârın iradesile beraber bildirildi.

Derken, günü geldi, memuriyetim hasebile, madamı sefarethanedan alıp saraya getirmek bana düşmüştü. Dikkat ettim: Madam Bompard, protokolun tarif ettiği şekil (Devamı 8 inci sayfa)

İstanbulun ilk Belediye Reisi olan fatma kazanmağa layık olan Dr. Lütfi Kırdarın Allah razı olsun Ekserisinin âkibeti meşhuk bulunana bizim fikir ameleşi için âhîr vakitlerini tasasız ve aynı zamanda bakımlı geçirecek bir yurd kurmayı düşünmüş.

Amma bu, Darülaceze - namı diğer Düşkünlerevi - nin bir köşesindedir, hususî bir pavyon tarzında olacaktır... Ne çıkar?

Bazı arkadaşlara, bu tasavvurumun izetisi nefsi cerihadar edecek, hayatiyeti kırarak gibi geldiğini anlattım. Hatta biri var ki: «Darülaceze acizler yurdu demek olduğuna göre oraya bizden önce, acizlerini her vechile izhar ve isbat eden belediyeye memurlarını sevk etmek dahi makul olur...» diyor.

Fikirlerinin ve kaleminin önünde her zaman hürmet duyduğum o arkadaş böyle demesin. Kendisi Bâbîli muhitinde henüz yeni sayılır. O, bu muhitte cereyan etmiş nice dramların hepsinden ağah değildir. Yahud ki güzel bir nükte yapmış için, o dramlardan vâkif bulunduğum kadarmı dahi kale almağa lüzum görmemiştir.

Geçimini münhasıran kafasındaki sermaye ile kalemine bağlanmış zîm muharrirlerin ve alehtlak güzesan'at müstesiblerinin, kuşlar gibi nerede ve nasıl öldüklerini çoğumuzun bilmeyiz. Günün birinde Bâbîli piyasasından kaybolan bir memleketin belki üç gün arar, sorar, sonra bulunur an'ânemizdir, fakat böylece bulunamadığımızdır.

Meslekimizin gerçekten nankar olduğunu kabul edelim. Devde kâbil kabilinden olan müstesiblerin pek cüz'î kazancımız çalışabildiğimiz müddette münhasırdır. Yorumuzduk, hastalandık mı? Bittil ne gortamız, ne alâkadar bir yardım teşekkülümüz vardır. Kaldırın düşmezsek, sürünmeğe dahi tahammül bulamadığımızdır.

Adını, fikir ve san'at âleminin namına daima şükranla yâdetmiş borçlu olduğumuz Profesör Mazhar Uzman, nihayet başına geleceğini bile bile kendilerine el uzatmak insanlığında bulunmasaydı kanuna şüphesiz aykırı fakat vicdanına tamamiyle uygun bir jestle kenarlarını akıl hastanesinin hariminde banrıdınmasıydı romancı Saffet Nesin zihî kâldımlar üzerinde can vermiş, hem şair, hem de neyzen Tevfik sürüm sürüm sürünecek, san'atkar Afife, sefalet yüzünden hâkâten çıldıracaktı.

Hepimiz biliriz ki âkibetleri elim olan fikir ve san'at fedâîleri isimlerini saydığım şu üç şahsiyetten ibaret değildir.

Karnı tok, cebi dolu, ikbal yıldızı parlak, kafaları devlet kusunun tünemesine müsaid birkaç arkadaş bedel yarna endise ile bakanlarımızın sayısız epeycedir.

İşte, Dr. Lütfi Kırdar, aktıl hâlinin nesinin kapıları da üzerlerine kapandı, bunları düşünmüştür. Belediye Reisimiz bir daha ranlarını araderim.

Adı ister Darülaceze, ister Düşkünlerevi olsun: Herhalde timsalim için müddetli bir viraleden ziyade içimizde yüksek kapıların yollarını bulamayanlar, yahud ki aramak için fetine katlanmayanlar var ki oraya bizim pavyona memnuniyetle girecek, temiz ömürlerini orada tasavvur tamamlamayı minnetle kabul edeceklerdir.

E. Ekrem Talu

Dünkü ihracat faaliyetleri

Dünkü ihracatımızın yekünü bin lirayı bulmaktadır. Muhtelif meleketeletere gönderilen ihracat mallarımız arasında en mühimni Macaristan'a gönderilen tiftiktir. Diğer ihraç edilen mallar arasında İsveç deri, viçereye fındık iği, Romanyaya balık, Bulgaristana balık ve Flistine tiftikleridir.

TAKVİM

İkincikânun

Rumi sene 1359	21	Arabi sene 1357
2 inçikânun 8	Rosmi sene 1941	Kânun 75

SALI

GÜNEŞ	Zilhicce
21	23

Oguz	ikinci	Ağustos
13	10	56
14	45	12

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Radyo sanılabilir ki, şom ağzılı bir kâhindir, gazete ise bir sinir bozma repetesi. Sulh ümidi yok, harb uzun sürecek, anladık, fakat yapılmak üzere midir?

Dinliyorsunuz, okuyorsunuz, tereddüt içinde kalıyorsunuz, ilk çarpışma, ilk ve son çarpışma, asıl çarpışma Balkanlarda mı başlayacak, yoksa Manş sahillerinde mi, veya ikisinde birden mi? Ne olacağı belli değil, fakat ne olacağı muhakkak, o halde o vakte kadar

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

ne yapmalı?

Arkadaşımız Peyami Safa iyi bir çare keşfetmiş:

«Kırlangıçları bekliyorum, diyor ve ilâve ediyor:

«Geçen sene olduğu gibi herkesi aldatan ve şarlatan yanlış tahminlere iştirak etmemek için, her an bir sürpriz hazırlanarak, dikkat ve temni içinde gene kırlangıçları bekliyorum» diyor.

Yapılacak başka bir şey olmadığına göre biz arkadaşımızın tavsiyesinde haklı olduğuna inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

KADIN

Örnek çocuk elbisesi

Pantolon düz renktir. Koyu renk olması kire dayanıklıdır. Koyu renk olmasından dolayı geniş bir lüştikle sıklıdır. Pantolonun da aynı şekilde iki ters, iki yüzü vardır. İki parça halinde örülür. Uzunluk bir atımla raptedir.

Bluz düz örgüdür. İki renktir. Renkler ufak kareler halinde birleştirilmiştir. Bunu muayyen taneleri muayyen bir renkten yapmak suretiyle temin etmek düz örgüde pek kolaydır, bilirsiniz. Yaka ve kol bilezikleri düz renk lüştik örgüdür.

Yemek bahsi:

Süzme aşure

350 gram dövülmüş buğday. Şeker. Nişasta. Bir buçuk kilo su. Nohud, bakla, fasulye. Gülsuyu. Fıstık, fındık, badem. Bir avuç pirinç, kuru üzüm.

Buğday gecedan suya konulur. Sabahleyin bu su süzülür. Yeniden bir buçuk kilo su ile taneler çaldıyıp su tamamile çekinceye kadar kaynatılır. Nohud, bakla, fasulye de akşamdan suya ıslanır. Sabahleyin ayrı kaplarda yumuşatılmaya kadar kaynatılır. Suyu çekilen buğday biraz su ile sulandırılır. İçerisine şeker üzümlü konur. Bir taşım kaynatıldıktan sonra evelden pişirilmiş fasulye nohud, bakla da ilâve edilir. Hepsi tamamile eriyince hale gelince ateşten indirilir. Suyu süzülüp alınır. Postalar atılır. Soğuyup koyulaşınca üstüne gül suyu serpilir. Fındık, fıstık dövülür. Aşurenin tam kıvamını alabilmesi için ateşten indirilmeden bir parça nişasta katıp birkaç taşım kaynatmak pek iyi olur.

Her kadın bir melidir:

Anahtar, bürge vesaireyi paslanmaktan korumak ve kurtarmak için yapılacak şey basittir: Eğer paslanmışlarsa her şeyden evvel anahtar kutusunu rütubetsiz bir yere koymalı, yerini derhal değiştirilmelidir. Sonra birer birer zeytin yağıne silmeli, yünli bir parça ile oğarak kurutmalıdır.

«Son Posta»nın edebî romanı: 66

Aşkla Oynanmaz!

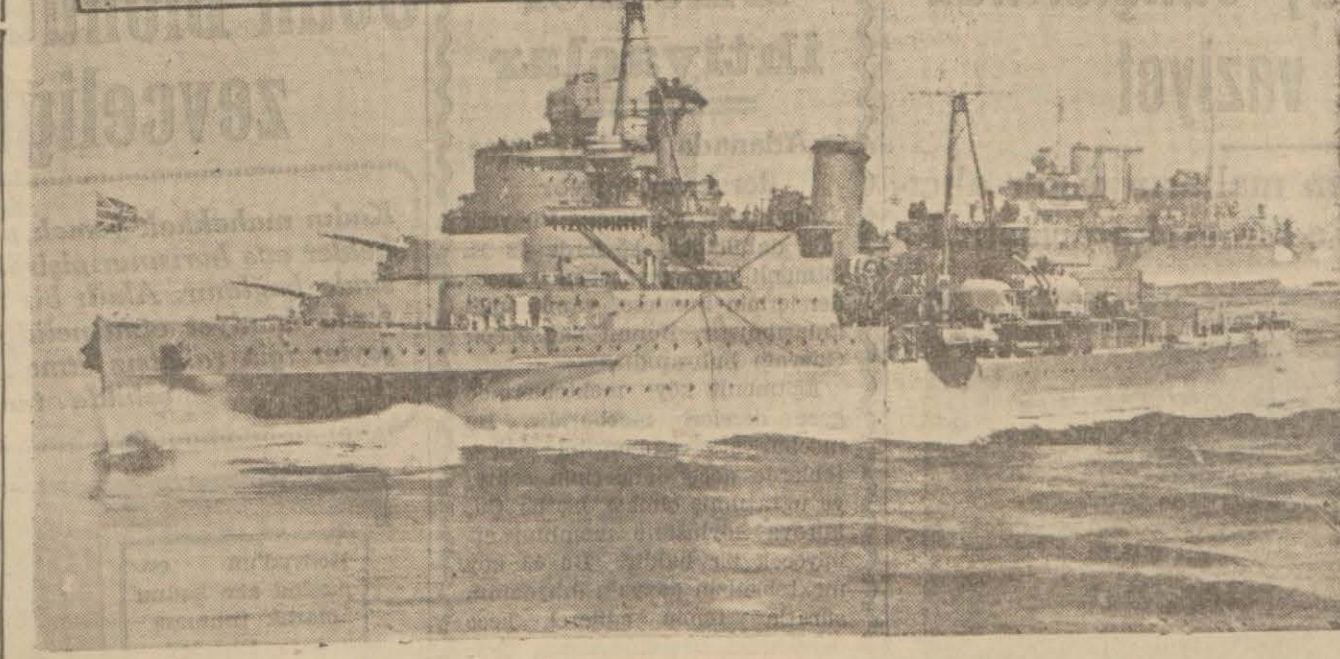

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

Acaba her hafta gelen doktor, genç adamın kalkıp kendine dolmasını, sokağa çıkmasını men mi etmişti? Bunu anlamak istiyordum, sormağa cesaret edemiyordum. Diğer taraftan, dört kişiyi rahatsız edebilecek olan otomobilin Selimi ve iki kadını alıp geçirmek arzusunda düşünüyordum, bu teklifin de reddedileceğine emin olduğundan ağzını açamıyordum. Yavaş yavaş sabrı tükenmeğe, itimadını kaybetmeğe başlamıştı. Öyle günleri oluyordu ki hümgür hümgür ağlamamak için kendisini güc tutuyordum. Bugün de öyle meyus zamanlardan biriydi. Kendisini meşgul etmek için kitap okumak istedi, bun-

dan da canı sıkıldı, nihayet bir iki gün evvel annesine göndermek üzere başladığı tabloyu bitirmek üzere vesile düştü. Bu, karşısındaki tepeleri gösteren suluboya bir resimdi ve Nesrin bunda oldukça muvaffak oluyordu. Birdenbire kapısına vurulduğunu duydu. Bu pek mühim bir hâdiseydi. Buraya gelen bir buçuk aydan fazla olduğu halde hiç kimse onu aramamıştı. Acaba kimdi? — Giriniz. — İleriye giren hastabakıcı idi. Nesrin onun yüzündeki teessürü derhal gördü. Selime bir şey mi olmuştu? Nevzad hanımın için konuşuyordu, bir şey söylemiyordu.

DENİZCİLİK

Sutampton sınıfı İngiliz kruvazörleri manevrada

Sicilya Muharebesi

ve Neticeleri

(«Son Posta»nın deniz işleri müit hassısı yazıyor)

Alman hava kuvvetlerinin Sicilya adasında üs temin etmeleri Akdenizde yeni bir mücadele doğurdu. İngiliz donanması Alman tayyareleri arasında cereyan eden ilk mücadeleyi geçenlerde gördük. Afrika'yı geçmek isteyen İtalyan nakliyelerini imha, Yunanistana giden İngiliz gemilerini himaye veya İtalyan donanmasını muharebeye icbar etmek üzere, İskenderiyeden kalkıp, İtalyaya gelen İngiliz gemileri karşısında hemcinslerini bulamadılar. Sicilya adasına henüz gelmiş olan Alman hava kuvvetleri, İngilizlere nefes aldırılmamasına mübaddeli olarak bu mücadelesini mubca olduğu kayıplar bir taraftan İngilizlerin Sutampton kruvazörü, diğer tarafta da 14 Alman tayyaresidir.

Bu mücadelenin bize anlatacağı ne bice nedir? Acaba bu hücumdan sonra Akdenizdeki sevkulceyşi durum Mihver devletleri lehine değişti mi? İngilizler, bu kruvazörün batmasından sonra, korkarak, bir daha İtalya civarına gelmeyecekler mi? Acaba hava kuvvetleri, deniz kuvvetlerini alt edecek bir durum bulamazlar mı?

İşte günün sualleri kuzandıdır. Fakat bu suallere cevap vermek için yalnız Sicilya vak'asının dar çerçevesinde kalmak değil; harbin bütün deniz cephelerini münakaşa etmek lâzım gelir. Denizci çıkan bir donanmanın, düşman karşısında gizlenmesini temin edecek, dağ, vesaire gibi tabii münazaraları yoktur. Bundan dolayı da deniz harplerinde hiçbir vehhâde, herhangi bir cephe teessüs etmez. Yani İngilizlerle İtalyanlar arasındaki deniz cephesinin Taranto, Sicilya adası, Bingazi gibi bir hattan geçtiği söylenemez.

Şu halde deniz kuvvetleri denizde bir maksad uğruna gezirler. Akdenizdeki maksad ise hem düşman donanmasıyla karşılaşmak ve hem de İtalyan nakliyatına mâni olmaktır. Afrikadaki kara muharebesi durumunun çok nazik bir safha arzettiği şu zamanda, yazık ki gidecek İtalyan kara kuvveti veya malzemesini daha denizde iken vurmak, İngiliz donanmasının başlıca vazifelerindedir. Bu vazife ne kadar çabuk yapılırsa, Afrika sahilleri o kadar çabuk Mihverden temizlenecek ve İngiliz orduları başka cepheelerde kullanılabilecektir. Bu plân muvaffak olursa İngiliz donanması Akdenizdeki işi de oldukça hafiflemiş bulunacaktır.

İngiliz kruvazörü batmakla, İngiliz donanması kruvazörlerinin altmışta birini kaybetmiş oluyor. Halbuki bu nevi gemilerin deniz kuvvetleri arasındaki kıymetli ikinci derecede adedendir. Denizde kuvvet ifade eden baş-

lıca vasıtalar zırhlılardır. Çünkü bu gemiler gerek su altındaki kısımlarının mukavemeti ve gerekse su üstündeki toplarının muhafazası bakımından harikalar göstermektedirler. Bunun en yeni delili Taranto ve Sicilya muharebeleri arasındaki nisbetlerdir. Tarantoda üç bomba yitiren zırhlılar batmadığı halde, İngiliz kruvazörü bir bombada yandı, gitti.

Bu mukayese denizde evvelimlerde zırhlıların ön safta yer aldıklarını göstermiştir. Bu itibarla İngiliz kruvazörünün batışı bir mâna ifade etmez. Onun kaybolması yalnız bir İngiliz vahidinin batması şeklinde mütalea edilebilir. Yoksa bununla İngiliz donanmasının ehemmiyetli bir kuvvetini kaybettiği veya şimdiki kadar

İngilizlerce Akdenizde takib olunan faal hattı hareketten vazgeçileceği anlaşılmamalıdır.

Esasen kruvazörler mücadeleden ziyade büyük denizlerde düşman ticaret gemilerini imha etmek veya kendi ticaret gemilerini himaye etmek üzere inşa edilmişlerdir. Eskiden kruvazörlere, düşman deniz kuvvetlerini keşfetmek vazifesi de verirdi. Fakat hava kuvvetlerinin bugünkü inkısaflı karşısına, keşif vazifesi, yavaş yavaş kruvazörlerden alınmaktadır. Bu esas dahilinde kruvazör gibi hafif ve zayıf gemileri, tâ düşman İmanları civarına kadar göndermek, şüphesiz ki hatadır. Fakat uzun müddet denize çıkmamakla cesaretsizliklerini birkaç defa gösteren İtalyanlar karşısında harb kaidelerinin haricine çıkmak da, bu hatayı mazur gösterecek esbabi mucibeden addolunabilir.

Belki de, İngilizler bu kruvazörün batışından sonra, eş kruvazörlerini İtalyaya bu kadar yaklaştırmayacaklardır. Fakat bu Sicilyada Afrika'ya kaçan İtalyan ticaret gemilerini serbest bırakmak şeklinde anlaşılmalıdır. O vazife, gene İngiliz donanmasının mühim bir vazifesi halinde kalmaktadır. Ancak İngilizler bu hizmetleri, kruvazörlerle değil, başka tip gemilerle yapacaklardır. F. L.

Kız mekteplerinin voleybol maç'arı

Şişli Terakki İşik takımları bir arada

Kız mektepleri arasındaki voleybol maçlarına dün de Eminönü Halkevinde devam edilmiştir.

İlk maç Kandilli lisesi ile İnönü lisesi arasında yapılmıştır. Bu maç Kandilliler muvaffak bir oyundan

sonra kazanmışlardır. İkinci maç Şişli Terakki İşik lisesi arasında yapılmıştır. Şişli Terakki çok üstün bir oyun göstererek maçı 15-0, 15-1 kazanmıştır.

— Hanımefendi. — Bonjur Nevzad hanım, hastanız bugün nasıl? — Çok iyi efendim. Bu gece pek rahat uyudu. Esasen Selim beye artık hasta denemez. Nesrin hayretle başını kaldırdı. Hergün müphem ve karanlık cevaplar veren bu kadın mı idi? Fakat kendisini derhal topladı ve resimle meşgul görünerek konuşmama devam etti. Her zamanki prensipini bozmadan, kayıtsız görünmek daha münasibdi. — Bu mekleket öyle cennet gibi bir yer ki en ağır hastalar bile çabucak iyileşiyor. — Hastabakıcının sabırsızlandığı belli... Bir şey söylemek istiyor bama karşısındakinden cesaret bekliyor. — Hanımefendi, size pek gitmiyecek bir haber vermeğe geldim. — Kendinize aid mi? — Evet efendim. — Kayınvalidem bu akşam gelecek, kendisine söylersiniz. O vakite kadar bir şey söyleyicemiz varsa bana bildirin. — Nevzad hanımın telâşi artmıştı. Göğsünün düğmelerini çözüp kapıyordu. — Halide hanımı bekliyemiyeceğim hanımefendi. — Ne demek istiyorsunuz? — Bu defa Nesrin elinden fırcasını bırakmış, doğrulmuştu. — Efendim, İstanbul'da annemin hasta olduğunu biliyorsunuz. On gündenberi ağabeyimden gelen mektublarda bir düzüye beni çağırıyorlar, yengemin hastaya bakamadığını söylüyorlardı. Fakat hanımefendi o kadar ısrar ediyor, o kadar yalvarıyordu ki buradan ayrılmaya gönülüm razı olmadı. Ancak, şimdi müstacel bir telgraf aldım, annemin pek ağırlandığını, derhal hareket etmemi istiyorlar. Bugüne tren var. — Halide hanımı beklersem iki gün sonra kalmırım. Bunun için müsaadenizle hemen hazırlanıp gideceğim. — Tren kaçta kalkıyor. — Bir saat sonra... Selim beyi böyle yüzüstü bırakmağa hiç istemezdim amma, çaresiz...

Hâdiseler Karşısında

Salona buyrun

Bir dostum bir apartmana taşınmıştı; apartman hakkında bana izahat verdi:

— Bir koridor, iki oda, bir salon. Günün birinde dostumu ziyarete gittim. Beni daracık bir yere aldı: — Salonumuzu beğendin mi? Dedi. Etrafıma baktım ve sus-tum.

Bir tanıdık evinde orta yaşlı bir bayanla tanışmışım. Bayan gittikten sonra ondan bahsettiler:

— Tam manasile bir salon kadınıdır. — Salon kadını nasıl olur, ne yapar, bilmediğim için bahse yabancı kalmışım.

Bir genç erkek mevzuubahs olmuştum:

— Salon âdabı muâseretine tamamille vakıftır, dediler, herhançir salonda olsa mevkîi yadırganamaz, endini yabancı hissettirmez.

Bir toplantıda canımız sıkılıyordu. Ev sahibi biraz vakit geçirmemizi temin için kakti:

— Bir salon oyunu oynasak. Dedi. Salon oyunu ne mence o-yundur bilmediğim için uzakta kalacaktım:

— Olmaz, siz de oyuna iştirak edeceksiniz.

Diye ısrar ettiler. Biri ayağa kalktı:

— Şimdi hepimize bir isim koyacağım.

Bana döndü:

— Sizin isminiz?

— İsmet.

— Yok olmaz.

— Efendim, peder öyle münasib görmüş.

— Hayır efendim, oyun icabı bir başka isim takacağız.

— Pekî öyleyse.

— Sizin isminiz Bici.

İsmim Bici olmuştu, yanımdakinin ismi de değişti. Cici oldu, onun yanındaki Edi, dahu ötedeki Büdü, yana ötedeki Kuku vethesal acayib kelimelerden birer isim kabullendik. Fakat bu acayiblikten hoşlanmadık.

ğım için bir isim olduğunu bilmek ederek müsaade istedim, kaçtım.

Kalabalık bir tramvaya bin-tim, kondüktör bağırdı:

— Salona buyrun.

Elile tramvayın koltukları kırılmış kısmını işaret ediyordu. vete icabet ettim. Salondaydım.

Dostumun taşıdığı apartıma beni aldığı salon denilen dar yer zürüm önüne geldi:

— Bu salonsa o da muhak salondur, dedim.

Birkaç kadın vardı. Tanıdık vinde tanıştım ve gittikten sonra tam manasile bir salon kadını dedikleri kadını hatırladım.

— Salon kadını neymiş anlad bütün burada duran kadınlar bir kadın, dedim.

Bir genç erkek, elimdeki gazete baktı:

— Son Posta mı?

— Evet.

— Müsaade ederseniz ben okuyayım.

Gazeteyi uzattım; açtı, okuma başladı:

— Salon âdabı muâseretine vakıf denilen genç te böyle bir ge-olma gerek. kendini hiç yazar hissediyor mu?.. Hemen gazete istedi, aldı, okudu, dedim.

Salon oyunları da nedir öğre-miştim.. İhni insanlara acayib işir-ler takıyorlardı. Çok şükür burayalnız o yok.

Diye düşünüyordum.

Tam bu sırada kondüktör aram-za girdi, yalrı bir zata:

— Babalık bilet.

Dedi, sarı saçlı bir bayana:

— Sarı saç bilet.

Dedi. Yanımdakine:

— Bobstlı bilet.

Dedi. Bana:

— Siyah şapkalı bilet.

Dedi. Velhasıl hepimize acayib bir isim taktı.

Kendi kendime:

— İşte, dedim, bu da salon c-yunu.

İsmet Hulûsi

Bunları biliyor mu idiniz?

Koyun çalan idam edilir mi?

Avrupadan Amerika'ya hicretler başladığı zaman 18 cürmün cezası idamdı. Bu cürümlerden biri de koyun çalmaktı.

Semsiyeli karınca

«Semsiyeli karınca» ismi verilen bir nevi karıncalar mevcuttur. Bu karıncalar, kendilerini güneşten muhafaza için sırtlarında birer ufak yaprak taşırlar.

GÖNÜLİLERİ

Okuyucularıma cevablarım

Dört buçuk senedenberi okuyucum olduğumu söyleyen genç;

Mademki siz dinlemeyi seviyorsanız, biz mademki ancak on beş günde bir saza gidiyoruz, niçin karınıza beraber gitmezsiniz?

Siz haksızınız. Fakat karınız da haksızdır. Fakat onun haksız olmasını kat'i olarak söyleyemem. Eğer evde çocuğu bırakacak kimse yoksa ve sizin de on beş günde bir saza git-tiğinizi çok görüyorsanız o zaman haksız sayılır. Eğer evde çocuğa baka-cak birisi var da, böyle olduğu halde siz karınızı evde bırakıyor, kendiniz bir kaç arkadaşınızla gidiyorsanız gene siz haksızınız.

İzmirde bayan S. Sevil'e: Meşhur sözdür: — Aşk kaçıyı kovalar.

Derler. Aşkta bir taraf diğer taraftan düşkünlik gösterirse, düşkün-lük gösteren ve bu hissini belli eder-zarar eder. Çünkü öteki kaçar, o ko-valamak mecburiyetinde kalır.

Bilhassa kadımlar, sevdiklerine karşı, onları ne kadar sevseler üzerleri-ne fazla düşmemeli, iz'âç edecek tarzda hareket etmemelidirler.

Sevilen, beğenilen kadın ağır hare-keket eden, erkeğe karşı zâfımı belli etmeyen kadındır. Bu yazdıklarımı mektubunuza kâfi bir cevap olabildiğiz zannederim. TEYZE

Daha dün Nesrin bahçede dolan-kocasına biraz uzaktaki bir manzara-yı göstermek istemiş ve Halide hanımla Nevzad buna itiraz etmiş-ler, hastanın yorulacağını bahsetmişlerdi. Halbuki bugün artık kendi menfaati ortadan kalkınca hastabakıcı doğruyu söylüyordu.

O halde Nevzad hanım, bana başka söz kalmıyor. Kocama gösterdiğiniz itinadan dolayı size tek-rar teşekkür ederim. Size ufak bir hatıra vermek isterdim amma çarşıya gitmek için vaktim yok. Lütfen İstanbuldan kendiniz alırsınız.

Bunu söyleyen Nesrin çekme-sinden birkaç lira çıkarıp Nevzade uzatmıştı. Kadın şaşırıp, utandı. Bütünü olup bitenlere rağmen Nesrin bu âlicenablığı göstereceğini hiç ummuyordu.

— Size nasıl teşekkür edeceğim bilmiyorum efendim. — Çok yok Nevzad hanımefendi. — Hak müessiriz hanımefendi. Yaptıklarına pisman oluyorum. — Geçmişti bırakalım, sizin bız-zırlıklarınıza meşgul olalım şimdi.

— Evet, telgrafı kendisine gösterdim. — Mütteessir oldu değil mi? — Elbette... Amma bana derhal yola çıkamam; tavsiye etti. Fil-halaka onun artık bana ihtiyacı yok. Annesile ben onu adeta şımar-tıyorduk. Bundan sonra tabii hayata avdet etmek için çalışmalıdır.

Günler birbirine hiç benzemiyor.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Adanada

Bir çocuk enkaz altında kafası patlayarak öldü

Adana (Hususî) — Dün öğleden evvel şehrimizde feci bir kaza olmuş ve bu kazada yıkılan tavan altında kalan dört kişiden biri kafası parçalanarak beyin dışarı dökülme suretiyle ölmüştür. Kaza hakkında tafsilât şudur:

Pamukpazarı polis karakolu altında ve Seyhan matbaası bitişğinde marangoz Ahmed Anaz dükkânının tavan kısmında elektrik tesisatı yapılıyor. Bu tesisatı yapmakta olan elektrikli Mustafa Uygun, tam faaliyette iken tavanın altında kafa ve ayaklardan Mehmed Üçok, Mehmed Çolak ve Salâhattin Fürtün de tezgâhlarda çalışıyorlar. Tavan üzerindeki tahta, dilme, mûbelle vesaire gibi hayli ağırlık ta var. Bir ağacın kırıldığına da hissettiren küçük bir çatlak duyuluyor, ve dükkândan dışarı çıkmağa vakit bulamadan tavan bütün ağırlığı ile çöküyor. Enkaz altında kalan elektrikli, marangoz kaftası ve ayaklardan Mustafa Uygun, Mehmed Üçok, Mehmed Çolak güç hallerle oamlarını kurtarıyorlarsa da henüz 14 yaşında olan talihsiz Salâhattin Fürtün'ün kafa tası, kaşlarının üzerine tepesine kadar oldu gibi parçalanarak tahtalar üzerinde kalnak ve beyin tamamen dışarı dökülme suretiyle feci bir şekilde ölmüştür.

Seyhanda

Vilâyetin sîhî vaziyeti tetkik ediliyor

Adana (Hususî) — Umumi hüfuz-sihha meclisi vali Fak Üstünün reisliğinde dñn vilâyette saat 15 de toplanmıştır. Birinci ve İkincikânun aylarında Birincikânun ayına aid vilâyetimizin bütün sîhî meselesi gözden geçirilmiş, bu meyanda verilen iahata göre halk sıhhatinin normal bir durumda olduğu memnuniyetle anlaşılmıştır. Bu üç ay zarfında müesseseler mesaisinde doğum ve çocuk bakımevinde 246 kadın ve 73 çocuk yatırılarak, 9080 kadın ve 2572 çocuk da ayakta tedavi edilmiştir.

Trahon hastahanesinde de 74 ameliyat yapılmış, 57 hasta yatırılarak tedavi edilmiş ayrıca 5252 hasta muayeneden ve 143,280 hasta da ilaç lamadan geçirilmiştir.

Adana memleket hastahanesinde ise bu üç ay içinde 655 hasta yatırılmış, 3107 hasta ayakta, 180 hasta rontgen laboratuvarında, 1446 hasta da bakteriyolojik laboratuvarında muayene ve tedavi edilmiştir.

Kozan hastahanesinde yatırılarak tedavi edilen hasta miktarı 105, ayakta 91 dir.

Osmaniye hastahanesi ise bu müddet zarfında 168 hastayı yatırarak, 1148 hastayı da ayakta tedavi ve muayene etmiştir.

Ceyhan dispensieri son üç ayda 730 hastaya bakmış, Saimbeyli dispanseri de 289 hastayı muayene etmiştir.

Bütün vilâyetimiz dahilinde üç ayda 20,000 vatandaşa çiçek, 1,281 vatandaşa da tifo aşısı yapılmıştır. Bu zaman dahilinde halk sıhhatinin daimi kontrolde tutulduğu ve tehliki edici hiç bir halin mevcut olmadığı müşahade edilmiştir.

Silivride beden terbiyesi klübü faaliyette

Silivriden yazılıyor: Silivri kaymakamı Nail İterin teşkilât başkanlığı altında çalışan Silivri beden terbiyesi mükellefleri 12/1/941 Pazar günü saat 20 de beden terbiyesi klübünde fevkalâde bir toplantı yapmış ve bu toplantıda klüp idare heyeti başkanı dava vekili Şerafettin Arda tarafından davetliler şerefine çay ziyafeti verilmiştir. Bunun takiben kaymakam klübünün maksad ve gayesini kısa olarak izah ettikten sonra davetliler arasında bulunan cümhuriyet müddeumumisi Necati Erdem ve işarete alan azasından olan maarif memuru Faik Ertan bu teşekkülün maksad ve faydalını çok açık olarak anlatmışlardır. Klübün bütün ihtiyacının temini için kaymakam Nail İter, idare heyeti başkanı Şerafettin Arda ve Ahmed Kemal Silivri tarafından 75 şer lira, diğer davetliler tarafından da aynı gece mühim miktarda teberriyer yapılmıştır. Bu teberriyer devam etmekte ve Silivrinin memleket ilerlerinde fazla hassasiyet gösteren halkı klübe üye yaptırlarak bu suretle de yardımını devam ettirmektedirler. Toplantıya mükelleflerin bundan böyle kahyeye değil, klübe çıkmalarna karar verilerek nihayet verilmiştir.

Çukurova buğday satışlarında yeni bir vaziyet

Borsada satışa arz edilen malların diğer alıcılardan evvel ofise teklif edilmesi kararlaştırıldı

Adana İstasyonundan bir görünüş

Adana (Hususî) — Toprak mahsulleri ofisi Adana ajansı ile Adana ziraat ve ticaret odaları reisliklerine Ticaret Vekâletimiz Mümtaz Ökmen tarafından çok mühim bir direktif verilmiştir.

Vekâletimizin imzasını taşıyan bu mühim direktifte aynen şöyle denilmektedir: «Toprak mahsulleri ofisinin elinde mevcut hububatın artırılması ve vâkâletimize ehemmiyetle üzerinde durulan bir mevzudur. Malûm olduğu üzere bu maksadı teminen 76 ve 77 numaralı koordinasyon kararları itihâz olunmuştur.

Toprak mahsulleri ofisine fazlaca mübayaaya yapmak imkânını verebilmek için borsada satışa arz edilen malların diğer alıcılardan evvel ofise teklif edilmesi Vekâletimize muvafık görülmüştür. Mahallin ve hususile deyimencilerin ihtiyaçlarının da nazara alınması ve bu esas dairesinde alâkadarların buna göre muamele yapmasını tebliğ ederim.»

Ticaret Vekâletimizin bu emirleri üzerine Adana borsa komisierliği gerek satıcılara ve gerek sınısarihâre lüzumlu tebliğati yapmış ve piyasaya gelen hububatın evvelâ toprak mahsulleri ofisine teklif edilmesini bildirmiştir.

Diğer alıcılara nazaran daha yüksek fiyatla hububat mübayaatına harekete devam etmekte olan toprak mahsulleri ofisi şehrimiz ajansı, bu direktif dahilinde faaliyetini bir kat daha artırmıştır.

Bundan böyle piyasaya satışa giren her türlü hububat evvelâ toprak mahsulleri ofisine gösterilecektir. Öğrendiğimize göre toprak mahsulleri ofisi şehrimizin bir tip ekmeğin için bu ihtiyacını temin maksadında ayrıca bir de «un» satış merkezi açacaktır. Bu hususta gerekli tedbirler itihâz edilmektedir.

ga köylerine buğday sandıkları alınıyor

Biga, (Hususî) — Burada nüfusu 500 den fazla olan köylere birer «buğday sandığı» konacak; kehlenden, uyuздan vesair buluşları hastahklardan halkı korumak için elbiselerine yak takımları bu sandıkta ütilenecektir.

Yerli malı olan bu sandıklar 80 liraya alınmakta, bedelleri köy bütçelerine konmaktadır. Dimetoka nahiyesine Karabiga ve Çanpazar köy nahiye merkezlerine ve Yenice köyüne bu sandıklardan birer tane alınmıştır.

Biganın yeni kaymakamı Kazım kaymakamlığına tayin edilen Hikmet Arar, geçen Pazartesi günü gelerek yeni vazifesine başlamıştır.

Köylerde radyo merakı Bura köylerinde radyo merakı gün geçtikçe artmaktadır. Bütçelerine radyo parası koyan büyük köyler, radyo almakta, dünya haberlerinin günü gününe muntazim olmaktadır.

Çukurovanın zirai istihsal vaziyeti

Adana (Hususî) — 940 yılı Çukurova için zirai istihsal vaziyeti şöyledir: 940 i 478,926 hektar ekilmiş ve bu araziden 446,000 ton mahsul alınmıştır. Bu yıl içinde bölgede 35 çeşid mahsul ekilmiştir.

Gelecek yıl 720,000 hektar arazinin ekilmesi için tedbirler alınmaktadır. Bu suretle Çukurovada ekilmemiş bir karışık bile toprak kalmıyacaktır.

Adanada yüzme havuzu yapılıyor

Adana (Hususî) — Uzun zaman danberi bir türlü su verilmeyen ve bu suretle süruncemede kalan «Yüzme havuzu» meselesi tekrar ele alınmış ve havuza su verme işinde muvafık olamayan belediye, bu işi bu defa da Hochtif şirketine vermiştir.

Elektrik şirketi mühendisi B. Cevad Baykal, Hochtif şirketi mühendisiyle temasa geçerek bu işin başarılması yolunda çalışmağa başlamıştır.

Öğrendiğimize göre havuzun atılma kulesi arkasında bir metre kütünde ve on altı metre uzunluğunda kalın bir boru çakılacak ve bu borunun içine de dört buçuk inçlik mesameli matlı diğer bir boru indirilecektir. İki borunun arasına çakıl doldurulduktan sonra kalın boru çekilecek, dört buçuk inçlik boru toprağa temas etmeden çakıl arasında yerde çakılı kalacaktır. Bu suretle daimi bir su biriktirilmesi temin edilecektir ki borunun kolaylıkla ve bol su emmesi kabiliyet olacaktır. Bu sunî kuyunun kısa bir zamanda ikmaline ve müteakiben tecrübelerin yapılmasına gayret edildiği haber alınmıştır.

Osmaniyeden yapılan ihracat

Osmaniye (Hususî) — Son defa kamuzamandan yapılan ihracat şu rakamları ihtiva etmektedir: 0502, 7000 ton yer fıstığı, 14 milyon aded portakal, 200 bin kilo kütülü pamuk, 350 - 400 bin kilo kabuklu koza, 350 bin kilo susam, 500 bin kilo karam, 100 bin ton kömür, 400 ton odun.

Dilekler ihtiyaçlar

Adanada 43 köy gece dersi yapamıyor

Adanadan yazılıyor: Vilâyetimiz dahilindeki köylerde 43 Eğitimli köy mektebinde gece derslerinin maalesef yapılmadığı anlaşılmıştır. Bunun da sebebi: Gazyağı bürhanıdır.

Eğitimli köy mekteplerinde gece dersleri mecburidir. Bu mecburiyete rağmen bu mekteplerde gece derslerinin sekteye uğratılmış olması, hiç bir Çukurova köylüsünü memnun etmeyecek bir haldir. Bu 43 köy mektebimizin gazyağı ihtiyacının süratle temin edilerek gece derslerinin başlatılmasının teminini dileriz.

Düzcede bira buhranı

Düzceden yazılıyor: Düzce 8.000 nüfuslu, belli başlı kazalardan biridir. Fakat İstanbula yakın olmasına ve kalabalığına rağmen burada her zaman bir bira buhranı hissedilmektedir. Kasabada 15 tane müskirat satış yeri olduğu halde bira bulunmamaktadır. İhtiyaçlı olanlar 20 kuruşluk bir şişeyi Adapazarına ısmarlamaktadırlar. İhtiyaçlı idaresinin nazarı dikkatini celbederiz.

Bigada Milli Piyanço bileti satışında intizamsızlık

Bigadan yazılıyor: Burada Milli Piyanço bileti, bu ayın altıncı günü saat on birde bayilere verilmis, iade vaktine dört saat kala bankadan alınan bu biletler, pek tabii olarak üç dört saat içinde satılmamış, bayilerin ellerinde kalmıştır.

Piyançonun, ayın yedisinde çekildiğine ve satılmayan biletlerin ayın altıncı günü saat dörtte banka iadesi piyanço talimatnamesi iktisadından olduğu göre bayilere ayın altıncı günü bilet vermek asla doğru değildir.

Millî Piyanço umum müdürliğünden bu intizamsızlığın önüne geçilmesi rica olunmaktadır.

Dikilide

Sandalla Bademliye giden üç kişi boğuldu, cesedleri bulunamadı

İzmir (Hususî) — Dikili kazası hususi idare tahsilâtı Osman oğlu İsmail Paksoy, beraberinde Dikiliden Ahmed oğlu Mümin Balıkcı olduğu halde geçen hafta Dikili limanında bulunan kayıkçı Mehmed oğlu Sabirin sandalına binerek kargadai Bademli köyüne geçmek üzere yola çıkmışlardır.

Aradan iki gün geçtikten sonra tahsilâtı diğer yolculardan haber almamaları ve bunların Bademli köyüne gitmedikleri öğrenilmiştir. Bu üzerine zabıta faaliyetine geçerek denizde araştırma yapmıştır. Araştırmalar sonunda bu kayık Makaron çiftliği sahillerinde boş olarak bulunmuştur. Yapılan tahkikatta, havanın muhafazetinden dolayı kayığın devrildiği ve bu üç kişinin boğuldukları anlaşılmıştır. Cesedleri henüz bulunamamıştır.

Edirne'de mezbaha buz fabrikası ve soğuk hava deposu tesisatı

Edirne, (Hususî) — Edirne belediyesince inşaatı kararlaştırılarak birkaç yıl önce tesisatı müteahhidine ihale edilmiş olan ve harbin patlaması üzerine makinelerinin belbeline imkân bulunamayan mezbaha buz fabrikasına soğuk hava deposu inşaatına köy belediye ile müteahhid arasında mukavele feshedilmiştir. Belediye, mezbaha soğuk hava deposu buz fabrikasının kurulmasını gayet lüzumlu gördüğünden makinelerin belbi için yeni teşebbüslerde bulunmaktadır.

Soğuk hava deposuna aid bina inşaatı ikmal edilmiştir.

Edirne - Karaağaç yolunda tamir gören yollar

Edirne (Hususî) — Son zamanlarda bozulan Edirne - Karaağaç arasındaki parke şose ile Karaağaç methalindeki Karlova köprüsünün yakında tamirine başlanacaktır.

SİNEMA

Joan Blondell'e göre ideal zevceliğin 10 şartı

Kadın muhakkak yemek pişirmesini bilmelidir. Birçok erkekler eve karısının pişirdiği yemeklerin nefaseti sayesinde bağlanır. Akıllı bir kadın kocasına hiç bir zaman fazla emniyet etmemelidir. Kocayı iş zamanında havai şeyler için rahatsız etmek doğru değildir. Erkeği hiç bir şekilde tenkid etmemelidir.

Hollywood'un en mes'ud aile kadını olarak tanınan Joan Blondell

Holivutta kadınlığı her şeyden üstün sinema yıldızları da vardır. Sinema dünyasında bulunan sinema yıldızlarının içinde evli olanların sayısı bir hayli yüksektir. Bu evli sinema yıldızları içinde güzel Joan Blondell müstesna bir mevkie sahib bulunmaktadı. Söylenildiğine nazaran bu çok güzel sinema yıldızı fevkalâde bir zevce ve ev kadınıdır.

Bu yüzde yüz ev kadını san'at hayatında kabına sığmaz, fevkalâde dinamik, cevval bir san'atkârdır. Bir Amerikan gazetecisi bir gün Joan Blondell ile görüşmüş ve ona şu suali irad eylemiştir: «Sizce evli bir kadın ne suretle tam bir ideal kadın olabilir?»

Joan Blondell ona, pek fazla düşünmeden şu cevabı vermiştir: — Evli bir kadının model bir zevce olabilmesi için bence şu 10 noktaya riayet eylemesi lâzımdır:

1 — Evlenmeden evvel kocasına nazik nazik davranıyor ise, evlendikten sonra da aynı veçhile nazik davranmalıdır.

2 — Ev kadını muhakkak yemek pişirmesini bilmelidir. Çok defa kocasına evine karısının pişirdiği yemeklerin nefaseti sayesinde bağlanır. Neffis yemekler erkekler üzerinde çok müsaide tesirler yaratır.

3 — Kocasına hiçbir zaman fazla emniyet etmemelidir. Muhakkak ki fazla emniyet bir tehlike teşkil eder.

4 — Hiç paradan bahseylememeli ve para münakaşaları yapmamalıdır.

5 — Dünya hâdiselerinden malûmattar olmasını ve bunları münakaşa edecek kabiliyette bulunmalıdır.

6 — Vaktile kendisi ile evlenmek niyetinde bulunan erkeklerden hiçbir veçhile bahsetmemeli.

7 — Kocasına namına ve ona haber vermeden randevu almamalıdır.

8 — Kocası işinin başında çalışırken havai şeyler için ona telefon etmemeli, ancak ciddi meseleler için ona telefon edilebilir.

9 — Kocasına baş ağrısı vermemelidir.

10 — Kocasını her hususta tenkidden kaçınmalı, bazı kusurlarını hoş görmeli.

İşte güzel sinema yıldızı Joan Blondell'e göre bir ideal zevce bu on şarta riayet etmelidir.

Holivuddaki film kumpanyaları Fransızca dublaj yapıyorlar

Holivudda çevrilmekte olan filmlerin Avrupada, şimali Afrika memleketlerinde, yakınında ve şarkta sürümelerinin başlıca âmillerinden biri de hiç şüphesiz Fransızca dublajlardır. Son senelerde içinde Fransızlar bu dublaj işinde büyük muvaffakiyetler kazanmışlardır.

Avrupa harbinin bugünkü vaziyeti dolayısıyla Fransada ve başka bir mahalde Amerikan filmleri Fransızca dublaj yapılamamaktadır. Bu yüzden de piyasayı kaybedeceklerini anlayan kumpanyalar bu mahzurları nazarı dikkate alan filmleri Holivudda Fransız lisanına duble etmeye karar vermişlerdir.

İki büyük film kumpanyası birleştiler

Avrupa film kumpanyaları meydanında mühim mevkie sahib bulunan Alman Ufa ve Tobis kumpanyaları birleşmişlerdir. Bu yeni teşekkül «Continental Films» ünvanını almıştır. Bu büyük iki Alman film kumpanyası birleşmesi Avrupa sinema âleminde mühim bir hâdiseler olarak telâkki edilmektedir. Bu yeni teşekküle bazı Fransız sinema san'atçıları da dahil bulunduğu haber alınmıştır.

Continental Films kumpanyası Avrupada mühim san'atçıların hepsini davet eylemiştir. İçlerinde Fransız, İtalyan, Çek, Macar, İspanyol bulunan bu san'atçıların bir çoğu daveti kabul eylemişlerdir. Kumpanya bunlar ile görüşecek ve onlarla mukavelenemeleri imza eyleyecektir. Şimdiden müteaddid büyük Fransız san'atçıları bu kumpanyaya bağlanmışlardır.

İtalyan sinemacılığında artış

Son seneler içinde İtalyan sinemacılığı inkişaf etmektedir. 1932-1937 seneleri içinde vasa' olarak senede 35 film çevrilmiş olmasına rağmen, 1938 senesinde 45 film; 1939 senesinde 77 film çevrilmiştir. Eski senelere nisbetle yüz yirmi nisbetinde bir fazlalık vardır. 1940-1941 sinema mevsiminde uzun metrajda 75 filme başlanmıştır. Bu sene 86 film çevrilmesi mutasavverdir.

İtalyan sinemacılığı 1932-37 devresinde 50 milyon liralik sarf-eylemiş olduğu halde 1940 senesinin on bir ayında 165 milyon liralik sarf-eylemiştir. İtalyan sinemacılığı aynı zamanda evsaf itibarile de zenginleşmektedir.

Holivuddan en son gelen havadisler

Holivuddaki film faaliyeti hakkında aldığımız en son havadisler şunlardır:

● Meşhur rejisör Ernst Lubitch büyük bir film çevirmektedir. İsmi «That uncertain Feeling» dir.

● Fransız tabiiyetinden ve vatanşahşından iskat edilmiş olan rejisör ve san'atkâr René Clair şimdilik Holivudda yerleşmiştir. Bu rejisörün meşhur yıldız Greta Garborya [Yeni Orleans kadını] adında büyük bir film çevireceği söylenmektedir.

● Bundan bir iki ay evvel Holivudda gitmiş olan Fransız meşhur film yıldızlarından Michèle Morgan pek yakında Amerikan genç san'atçılarından Gary Grant ile birlikte bir film çevirecektir.

● Fransız rejisörleri içinde müstesna bir mevkie sahib bulunan Jean Renoir Fasta birkaç film çevirmek arzusunda idi. Amerikan film kumpanyalarından biri tarafından vaki olan davete icabet edecek Fastan Holivudda geçmiştir. Orada parlak bir angaiman yapmış olduğu söylenilmektedir.

● «Amerikan sinema tenkidî millî komitesi» tarafından son defa yapılmış olan bir içtimada, 1940 senesinin en fazla san'atkârane filmi sifati «Grapes of Wrath» filmine verilmiştir.

Aynı teşekkül en mükemmel cenabi film mükâfatını Fransızların çevirmiş oldukları [Ekmekci Kızı] filmine vermişlerdir.

General diyor ki

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Ne kadar yazık ki, Balkanlar bugünkü tehlikeli, karanlık ve korkunç durumunu gene bizzat Balkanlar kendi aralarındaki anlaşmazlıklarla hazırlamışlardır. Balkanlar arasında tam bir vıfak ve itimad olsa idi bu topraklara hiçbir yabancı ayak basamazdı. Balkanlarda dostluk ve birlik yokluğu en evvel Arnavudluğun işgaline mal oldu. Geçen sene 7 Birinciteğrin tarihindenberi, Romanyanın daima artan bir şekilde Alman askerî işgal ve hükmü altına girmesi aynı sebebdendir. Aradan, daha bir ay geçmeden, İtalyanın Yunanistanı tasallut etmesine, Balkanlarda tam ve korkusuz bir birlik yoksuzluğundan başka ne sebep olabirdi?

İtalya, bütün Balkan devletlerinin, bir den silahlı muhalefetine uğrayacağını bilse idi hiç Arnavudluğa el atar mı idi? Kezalik Almanya, bütün Balkanları, karışında bir blok halinde ayağa kalkmış gördü idi, bu derece hodbehod ve kolay olarak Romanyaya girebilir mi idi? Hele Yunanistan bu derece mübalatsızlıkla taarruza uğrar mı idi? Eğer Balkanlar siyasi ve askerî bir kitle teşkil edebildiler, Balkan yarımadası şu anda kendini şüphesiz çok, hem de pek çok saydıracaktı.

Halbuki bu şerefli, sağlam ve emniyetli durum yerine şimdi Balkanlar için ne işitiyoruz? Almanlar Romanyada büyük, seri ve zirhli kuvvetler yığıyorlar, Bulgaristan ve Yugoslavyadan geçmek için ultimatom verereklermiş, İngilizleri doğu Akdenizden çıkarmak için Selâniği, Yunanistanı, Boğazları ve batı Anadolu sahillerini ele geçirmek istiyorlarmış. Buralarda üşler teşkil edeceklermiş.

Dedikoduların, rivayetlerin tahakkuku takdirinde Yugoslavya ile Bulgaristan, aynı hedef ve maksad için beraberce dövüşmedikleri halde, Alman kollarına yol verecekler midir? Bunu ummanlıkla beraber, bu hususta kat'i bir şey diyemiyoruz. Şu kadar var ki şeref, hürriyet ve istiklâl için merdce dövuşen ve muvaffak olan Yunanistanın göstermekte olduğu yüksek misali benimseyerek ona uymalarını gönülden diliyoruz. Hatta ileri giderek diyebiliriz ki, kat'i müdafaa kararı vermek şartıyla, Yugoslavya ile Bulgaristanın Türkiye ve Yunanistanla söz birliği ederek Balkanları esaretten ve harb ateşinden kurtarabilmeleri zamanı henüz geçmemiştir. Hatta ilâve edebiliriz ki, Bulgaristanı güvenebildiği takdirde, Yugoslavya silahlı mukavemeti çoktan ıztı olacaktı. Almanların, Romanyada ordu toplamaları ve Yugoslav sınırlarında asker yığılmaları hiç kimseyi korkutmamalıdır. Balkanların necati, tehditlere boyun eğmekte ve esarete peşin razı olmakta değildir. Balkanların selâmeti yalnız ve yalnız birlikte idi ve hâlâ da öyledir. Ancak fırsatın yarın geçtiğini göreceğiz olursak bundan yegâne mes'ul milletin Bulgarlar olduğuna müteessif olacağız ve biz kendi başımıza kalsak ta, memleketin her karış yeri için dövüşeceğiz.

Bulgar başvekili, biraz evvel Rusukta söylediği nutukta, Bulgaristanın revizyonist siyasetinde devam edeceğini söylemiştir. Bir millet kendini haklı gördüğü bazı revizyonist emeller beslemesine ve hattâ bunları açıkça beyan etmesine, prensip itibarile fazla bir şey denemez. Ancak revizyon emellerinin haklı ve mesru olmaları için, ehemmiyetli coğrafya, etnoğrafya, hayatî iktisad ve askerî müdafaa sebepleri olmak gerekir. Yalnız tarih ve ihtiras, revizyon emeller için hiçbir vakit makul ve haklı bir kaynak olamamıştır ve olamaz da. Çünkü zaten tarihi yapan haktan ziyade kuvvettir. Fakat tarihin yarattığı öyle etnoğrafik durumlar vardır ki bunlar, milletlerin birleşme arzularını tahrik edebilirler.

Fakat revizyon emeller, ne kadar haklı ve makul olursa olsunlar yabancı kuvvetlerin müdahalesini mesru addetmezler. Onun için Bulgaristanın, revizyon emellerini bir gün sırf kendi millî siyasetile ve millî kuvvetile istihlal etmek istemesi daha samimî ve daha ahlâkî olurdu. Buna mukabil onun, revizyon emellerini bir gün emri vaki kılmak için, yabancı müdahalelerden yardım beklemesi ve bahusus bu yardımı tahrik etmesi hem Balkanlar için ve hem kendisi için bir felâket kaynağı olmaktan başka bir şey değildir. Bulgaristanı, cenubi Dobruca'yı, Makedonyayı ve Ege sahillerini boş yere veyahud mahza Bulgar sevgisine mukabil olarak vermezler veya vâdetmezler. Bu gibi bahâislerin ucunda bazan bütün bir memleketin hürriyet ve istiklâli de vardır ve Bulgarların bu hususta istihlal edecekleri misaller çoktur. Balkanlara bugün düşen iş ve vazife yabancılarla bir kemik mukabili öncüllük ve kılavuzluk etmek değil bilâkis mevcudiyet, istiklâl ve hürriyetlerini müdafaa müste-

Hergün

(Baştarafı 2 nci sayfada)

saya geliyor ve orada, herkesten evvel ve herkese tercihan, en evvel kendi ihtiyacını temin ediyor. Her nevi ihtiyaç maddelerinin ortada azalmasının ve binaenaleyh fiyatların yükselmesinin bir âmili de budur. Fakat, şunu iyi bilelim ki, devleti de buna mecbur eden biziz. Çünkü ondan evvel bu hareketi biz yapıyoruz; o, bizim arkamızdan geliyor ve pek tabii olarak, pek mecburi olarak geliyor.

Bununla beraber, hükümetin de bu işlerde kusurlu işleyen organları yok değildir. Meselâ, son birkaç ay içinde Ticaret Vekâletinin alâkadâr organları, harici ticaret hayatımızdan bahsederken, iyi bir hâdiseye olmak üzere daima ihâlâtımızın ihracatımızdan çok noksan olduğunu söyleyerek iftihar ediyor. Yanlış! Böyle zamanlarda ithalâtımız ihracatımızdan fazla olmalıdır ki memnun olmalıyız. Eğer, döviz kaçıyor, diye fazlalıktan korkuyorsak, hiç olmazsa ihracatımızın ithalâtımızla beraber olmasını istemeliyiz.

Döviz meselesinde de maliyemizin hakiki vaziyeti iyi gördüğümü zannetmiyorum: Türkiye, hâlen, Yahudi muhacereti için sakin bir limandır. Türkiyeye hayli döviz giriyor. Açık veya gizli, muhakkak olarak giriyor. Bundan başka, bazı memleketlerden, Türkiyeye döviz yerine mal girmesi, yani Türkiye'den harice değil, haricden Türkiye döviz kaçırılması çok mümkündür. Çok mümkün değil, fiilen yapılmaktadır. Şu halde, Maliye ve Ticaret Vekâletlerimizin bu hareketi teşvik etmeleri lâzımdır. Böyle bir teşvik âlameti görmüyorum.

Şu halde, müstahsile anlatabilecek ki şikâyet ettiği ihtikârı, elindeki malı piyasaya arz etmemek suretile en evvel kendisi yapıyor; müstehlike anlatabilecek ki, ihtiyacından fazla yaptığı her mübaya ile ihtikârı bizzat teşvik ediyor; ve nihayet, memurlara anlatabilecek ki, bu zamanlarda ithalâtımız, hiç olmazsa ihracatımız kadar olmalıdır; o zaman Türkiye'de, bütün iktisadî hayat, daha müvazenele, daha sabit bir ahenk ve seviye içinde, zamana göre daha normal ve daha çok hayırlı gartlarla, sükûnet içinde ve kendi kendine dönüp gidecektir.

Fakat, bunun için şuurlu bir çalışmaya ve şuurlu bir yaşamaya ihtiyac var.

Muhittin Birgen

Müşahabe

(Baştarafı 2 aci sayfada)

de, yepyeni, som atlas bir beyaz elbise gitmiş. Kim bilir kaç çıkımsı, ağır ve nefis bir rob..

Kadıncağız huzura çıktı; hünkârla görüştü.. veda etti..

Huzurdan ayrılır ayrılmaz, başmabeyinci, kendisini önledi:

— Biraz istirahat etmez, bir kahve içmez misiniz, madam?

— Maalmemnuniyel

Sağdaki salona geçildi. Sarayın levend gibi kahvecilerinden iki tanesi âdâb ve erkânile, omuzda sivil, ibrik ve tepsî elde, içeriye giriyorlar. Pırlanta kakmak, altın filigran - telkârî - zarflar, antika Çin filcanlarla donatılmış tepsiyi madam cenablarına uzattılar.

Ayıp değil a? Kadıncağız ömründe zarf görmemiş.. neye varacağını bilmiyor. Güzel güzel aldı; ve saskınlıkla dikkat etmiyerek, - bu çifte kablardan biri ihtimalki kahveyi aktarıp sözütmek içindir diye - filcanı zarfa bosalttı gibi olanca kahveyi üzerine gövdi.

O canım, yepyeni esvab harab olmuş, gitmişti. Zavallı madam kıpırmızı oldu. Utanmasa ağlıyacaktı. Bizler de ne diyeceğimizi bilemiyorduk. Kendisini o halde sefarete teyi ederken ağzından tek kelime çıkmadı. Fakat fena halde hiddetli olduğu belli idi. Ve ihtimalki Lozan müzakereleri esnasında masaya indirdiği rivayet edilen o meshur yumruk darbesi o günkü hincının gecikmiş bir aksinden ibaretti.

Yeni neşriyat

Orta okul - İzmirde muallim Şinasi Revî tarafından bu isimde bir çocuk mecmuası çıkarılmaktadır. İçerisinde zengin münderiat ve her talebeyi alâkadâr edecek faydalı bilgiler vardır. 2 nci sayısını çıkmıştır. Tavsiye ederiz.

rek olduklarını göstermek büyüklüğünü tereddüdsüz göstermektedir. Ah şu hayalin hakikat olduğu günü bir görsek, o zaman şimdikinden ne kadar çok müftehir olacak idikti.

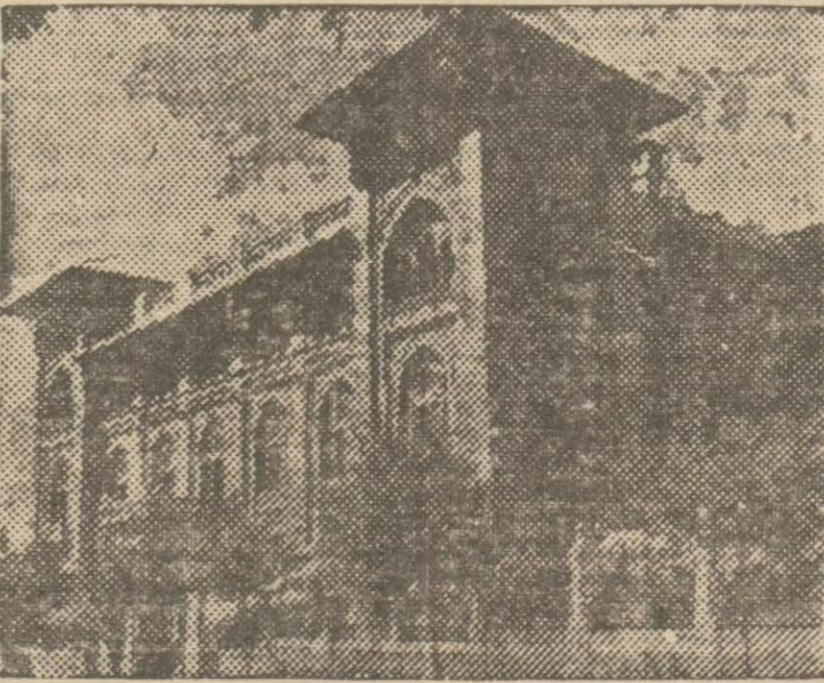
H. E. Şahin

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265 Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında enaz 50 lirası bulunanlara sene 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,300
160	20	3,200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar sene 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Bandırma Ticaret ve Zahire Borsasından:

Elyevm Bandırma ticaret - zahire borsasında her cins zahire, hububat ve bakliyat gibi maddelerden maada (ipek kozası - yün yapak - un - kepek - razmol) gibi maddelerin de 25/1/941 tarihinden itibaren vadeli vadesiz alım ve satım muameleleri hergün sabah (11) den saat (16) ya kadar Bandırma borsasında icra olunacaktır.

Bu tarihten sonra, Bandırma belediye hududları dahilinde, borsaya dahil bu mahsullerin borsa haricinde satışları memnurdur. (354)

Tokat Nafia Müdürlüğünden:

Tokatta park ve bulvar ağaçlama ve bakma işlerinde çalışmak üzere 40 lira aylık ücretle bir usta bahçıvana lüzum olduğundan talip olanların Tokat Nafia Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. «393»

GENÇ GÖRÜNMEK İSTİYENLERE:

50 yaşlarındaki kadınlar, nasıl 35 yaşında görünebiliyorlar?

Meşhur bir cild müttehassısı tarafından keşif, sağlam ve genç bir cildin unsurlarına müsabih olarak genç hayvanların cild hüceyrelere kemali itina ile istihlal ve «Biocel» tâbir edilen yeni ve kıymetli cevher, cildin unsuru olan pembe renkteki Tokalon kremi terkihibinde mevcuttur. Her akşam kullanınız, uyudunuz her dakika esnasında cildiniz bu kıymetli cevheri masjederek besler ve her sabah kalktığınızda cildinizin daha beyaz, daha taze olduğunu göreceksiniz. Gündüzleri de beyaz (yağsız) Tokalon kremi kullanınız. Bu basit tedavi ve itina sayesinde bütün kadınlar 10-15 yaş gençleşebilir ve şayanı hayret bir cild ve tene malik olabilirler.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi: 1888

İdare Merkezi: İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL, Galata ve Yeniceami MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATİNA

Her nevi banka muameleleri Kiralık kasalar servisi

İlân Tarifemiz

Tek sütun santimi

Başlık	maktu	500 kuruş
1 nci sahife	400	»
2 nci sahife	250	»
3 ncü sahife	200	»
4 ncü sahife	100	»
1 ç sahife	60	»
Son sahife	50	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlası miktarda ilân yaptırıcaklar ayrıca tensilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarifedepiş edilmiştir.

Son Postanın ticari ilânlarına aad işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlâncılık Kollektif Şirketi Kahramanzade Han Ankara caddesi

TİMOFUJ

(Abdest bozan) dediğimiz barsak kurtlarının devasıdır. Bunlar sığır etile yapılmış pastırma ve sucukları yiyenlerde hasil olur. Uzunlukları dört metreden on metreye kadar olur ki birçok tehlikeli hastalıklara yol açar. TIMOFUJ bu kurtların en birinci devasıdır. Sihhat Vekâletinin müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur, reçete ile satılır.

Maliye Vekâletinden:

Gümüş Yüz kuruşlukların tedavülden kaldırılması hakkında ilân

Gümüş yüz kuruşlukların yerine gümüş bir liralıklar darp ve piyasaya kâfi miktarda çıkarılmış olduğundan gümüş yüz kuruşlukların 31/İkincikânun/941 tarihinden sonra tedavülden kaldırılması kararlaştırılmıştır. Gümüş yüz kuruşluklar 1/Şubat/941 tarihinden itibaren artık tedavülden etmeyecek ve ancak yalnız malsandıklarile Cumhuriyet Merkez Bankası şubelerince kabul edilebilecektir.

Elinde gümüş yüz kuruşluk bulunanların bunları malsandıklarile Cumhuriyet Merkez Bankası şubelerine tebdil ettirmeleri ilân olunur. «288» «380»

Ereğli Havzası Kömürleri

Satış Birliğinden:

3780 numaralı kanuna müsteniden neşredilen 2/12899 numaralı kararın 3 sayılı kararına göre teşekkül eden Ereğli Havzası Kömürleri satış birliği, ahiren mevkiî meriyete konulan 3867 numaralı kanun ve 2/14547 sayılı kararname hükümlerinin tatbiki neticesi olarak 1 Kânunusani 941 tarihinden itibaren tasfiye haline konmuştur.

Satış Birliğile şimdiye kadar aktedilmiş olan mukavelelerin kömür teslimine müteallik vecibeleri ve işbu vecibelerden doğacak hakları Ereğli Kömürleri İşletmesi tarafından kabul olunarak kömür teslimatı işbu mukaveleler hükümlerine göre yapılacağından bu husus için alâkadârın Ereğli Kömürleri İşletmesine ve tasfiye tarihinden evvelki muameleler için dahi merkezi Zonguldakta bulunan, hali tasfiyede Ereğli Havzası kömürleri Satış Birliğine müracaat etmeleri ilân olunur.

İstanbul Defterdarlığından:

Beyazid Çinili Rıhtım han 8/12 sayılı yerlerde çalışmakta olan Walter Siger ve Ş.L. şirketi Londrada ekseriyeti şürekâ kararile feshedildiği ve Türkiye'de tasfiye memuru olmadığı ticaret odası ile yapılan muhabere ile anlaşılması ve dosyasında tebellüğe salâhiyetli bir kimse de göstermemiş olduğundan 935 mali yılı vergisi hakkında temyiz komisyonunca itiraz olunandan 25/10/940 tarih ve 7069 sayılı bozma kararın tebliğine imkân hasıl olamamıştır. Keyfiyet 3692 sayılı kanunun 10; 11 inci maddelerine tevfi kan ilân olunur. (373)

EREĞLİ KÖMÜRLERİ İŞLETMESİNDEN:

3780 numaralı kanuna müsteniden neşredilen 2/12899 numaralı kararın 3 sayılı kararına göre teşekkül eden Ereğli Havzası Kömürleri Satış Birliği, 3867 numaralı kanun ve 2/14547 sayılı kararın tabiki neticesi olarak 1. Kânunusani, 1941 tarihinden itibaren tasfiye haline konmuş olmasına binaen sözü geçen Birlikle tasfiye tarihine kadar aktedilmiş olan mukavelelerin kömür teslimi vecibeleri ve işbu vecibelerden doğacak haklar İşletmemiz tarafından devren ve naklen kabul edilmiştir. Binaenaleyh 1. Kânunusani, 1941 tarihinden itibaren Kömür teslimine müteallik talepler için Zonguldakta mahdud mes'uliyetli Ereğli Kömürleri İşletmesi müessesesine müracaat edilmesi ilân olunur.

1 9 4 1

KÜÇÜK TASARRUF HESAPLARI İKRAMIYE PLANI

Aded	Liralık	Lira
1	2000	= 2000.-
3	1000	= 3000.-
3	750	= 1500.-
4	500	= 2000.-
8	250	= 2000.-
85	100	= 3500.-
80	50	= 4000.-
300	20	= 6000.-

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talünüzü de denemiş olursunuz.

Keşideler: 4 Şubat, 2 Ma - Kubaralı ve kubarasız
yıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteğ - hesablarında en az eli h -
rasi bulunanlar kur'aya
vın tarihlerinde yapılır.

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp İmeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEC. A. Ekrem UŞAKLIGİL